

Telewizja uczy

Tasieemce, mydlane opery, telenowele - tak myślimy o nich na codzień. Czy słusznie?

Tasieemce, mydlane opery, telenowele - tak myślimy o nich na codzień. Czy słusznie?

Puszczane w porze największej oglądalności, wieloletnie programy telewizyjne i radiowe o schematycznej fabule, promują pozytywne wartości społeczne. Nie przypadkiem pojawiają się w nich postacie niepełnosprawne lub chore na AIDS. Zgodnie z teorią uczenia się społecznego, telewizyjne seriale zmieniają postawy i zachowania widzów na lepsze.

- *Zachęcają do zdobywania edukacji, zwiększają rolę kobiet w społeczeństwach, w których im się jej odmawia* – przekonuje profesor Albert Bandura z Uniwersytetu Stanfordzkiego. Teoria uczenia się społecznego autorstwa Bandury, kładzie nacisk na rolę modelowania zachowań (przez obserwację innych) i wzmacnianie poczucia własnej skuteczności w zmianie swojego życia. Zmiana stylu życia bohaterów jest przedmiotem fabuły tysięcy seriali pokazywanych na całym Świecie.

Wyniki badań prowadzonych przez zespół Bandury sugerują, że aktorzy występujący w popularnych serialach, mogą efektywnie modelować właściwe zachowania względem, na przykład, unikania zakażenia AIDS czy właściwego stosunku do osób niepełnosprawnych. Najnowsze produkcje telewizyjne starają się identyfikować największe problemy społeczeństw, w których powstają, a scenarzyści wbudowują wątki przezwyciężania takich trudności w fabułę serialu.

Popularny w Tanzanii serial angażuje głównych bohaterów w dyskusję na temat planowania rodziny, co stanowi rzeczywisty problem tego kraju. Prognozuje się, że przy obecnym stosunku urodzeń do zgonów, 36 milionowa populacja Tanzańczyków podwoi się w ciągu następnych 25 lat. Bandura przekonuje, że tematy związane z kontrolą urodzeń były w Tanzanii dyskutowane dużo częściej po tym, jak bohaterowie serialu rozmawiali o tym problemie przez kilka odcinków.

W Meksyku serial dokumentalny śledzący losy ludzi skutecznie przełamujących analfabetyzm, w 2002 roku zainspirował prawie milion chętnych do przystąpienia do programu późnej edukacji. Zdaniem Bandury, programy telewizyjne mogą wyzwać zmiany w zachowaniu widzów, jeśli trzymają się czterech wytycznych:

- 1) niezbędne jest zaangażowanie emocjonalne widzów, aby śledzili losy bohaterów w kolejnych odcinkach
- 2) postacie dzielą się na pozytywne i negatywne, prezentujące korzystny i szkodliwy styl życia oraz postacie przejściowe zamieniające szkodliwy styl życia na korzystny
- 3) przedstawiane są zyski z pozytywnego i straty wynikające ze szkodliwego stylu życia bohaterów, a do zmiany stylu życia motywują ich zróżnicowane bodźce;
- 4) każdy wątek społeczny kończy się podaniem rzeczowych informacji i kontaktu do działań możliwych do podjęcia w rzeczywistości

- *Seriale zazwyczaj są wymyślane jako ilustracja codzienności, tyle że z lepszym zakończeniem. Obrazują skuteczność działań i obranych strategii bohaterów – objaśnia Bandura.*

Więcej informacji:

W magazynie [Monitor on Psychology](#).

Źródło: <http://badania.net/telewizja-uczy/>